

Puigcerdà presenten l'exposició El bosc!

Cultura | 06-07-2007 | 11:15

Els boscos són els ecosistemes terrestres amb més biodiversitat del món. Conserven el patrimoni genètic de milers de milions d'anys d'evolució. A la península Ibèrica, en matèria de boscos, hi són representats gairebé tots els paisatges europeus i n'és el resultat una de les biodiversitats més importants d'Europa.

Els nostres arbres regulen la humitat i la temperatura, mantenen en funcionament el cicle de l'aigua, purifiquen l'aire, afavoreixen la formació d'humus i protegeixen de l'erosió. A aquestes funcions cal afegir les associades a l'aprofitament dels boscos com a recurs i el gran valor sociocultural que tenen per als éssers humans.

Com funciona un arbre? Com es fa l'humus? Què és la fusta? Des dels humils cucs de terra, imprescindibles en la fabricació d'humus, fins als arbres, protagonistes indiscutibles, la mostra El bosc, organitzada per l'Obra Social ?la Caixa? amb la col·laboració de l'Ajuntament de Puigcerdà, fa un recorregut pel complex ecosistema anomenat bosc. Així, també recull les principals espècies arbòries de Catalunya a través d'una singular col·lecció, a més de presentar cinc dels arbres més singulars de la península Ibèrica. L'exposició El bosc s'emmarca dins del Programa de medi ambient i ciència de l'Obra Social ?la Caixa?, al qual enguany es destinen 64,3 milions d'euros, xifra que suposa un increment del 19 % respecte al 2006.

L'exposició El bosc, comissariada per Roser Maneja, es podrà veure a la carpa instal·lada a la plaça del Call (Plaça del Call, s/n. Puigcerdà), de l'1 al 28 d'agost de 2007.

Espanya té una superfície arbrada de 14.732.247 ha. Tenint en compte que la superfície total d'Espanya és de 50.595.505 ha, els boscos representen el 29 % de tot el territori. El bosc no és un aplec d'arbres, és un ecosistema caracteritzat per la dominància d'aquests vegetals, un ecosistema complex, en què els diferents elements que el formen (arbres, arbusts, animals, fongs, bacteris) tenen un paper fonamental i estan íntimament relacionats els uns amb els altres. Com a component de la biosfera, el bosc compleix una sèrie de funcions ecològiques fonamentals. A més de totes aquestes funcions, també cal tenir en compte les associades a l'aprofitament dels boscos com a recurs i el gran valor sociocultural que tenen per als éssers humans. El primer apartat de la mostra se centra en aquest tema. Un zoom d'imatges presenta de manera molt clara la jerarquia dels ecosistemes, des de la biosfera fins a un microsistema del sòl d'un bosc.

Els protagonistes principals d'aquests ecosistemes són els arbres, i per això se'ls dedica el segon apartat. Els arbres són éssers vius pluricel·lulars, vegetals i llenyosos, que ocupen l'estrat més alt de la vegetació. El tronc i les branques actuen d'estructures de suport i transport de substàncies entre la part aèria i la part subterrània. A les fulles és on tenen lloc la fotosíntesi i la majoria dels intercanvis de gasos i aigua amb l'atmosfera. Tenen una importància, doncs, essencial. S'estima que les aproximadament 250.000 fulles que té un roure adult fabriquen el 90 % de la matèria orgànica de tot el cos de l'arbre. Alhora, els arbres són els que regulen l'entrada de llum i la humitat, donen aliment i aixopluc a plantes i animals, sustenten el sòl i proporcionen material per fabricar humus.

L'humus és la part superior del sòl formada per la barreja d'elements minerals i restes orgàniques. Manté el sòl airejat i esponjat, reté l'aigua i els minerals i aporta nutrients lentament. Els cucs de terra, els fongs i els bacteris fan una important funció de reciclatge i d'enllaç entre el món mineral i la planta. Una reproducció en què es mostren els diferents components del sòl (roca mare, grava, restes vegetals) permetrà veure al mateix temps les activitats dels cucs de terra, la seva importància i les diferents capes de sòl.

El bosc d'Espanya és el tercer dels àmbits de l'exposició. S'hi explica que Espanya és el país d'Europa amb més biodiversitat. Aquesta riquesa també es fa palesa en la diversitat de flora existent. Divuit espècies de les més representatives de Catalunya són les que s'exhibeixen en aquest espai. El públic que visitarà la mostra també veurà una col·lecció de fulles, llavors, fruits, i també estris fabricats amb la fusta dels boscos.

A totes les regions hi ha arbres singulars, reconeguts per la gent a causa d'una característica o una història concreta; és el cas dels cinc exemplars que acull El bosc: l'«o avó» de Chavín (Lugo), el castanyer de Can Cuc, al Montseny (Barcelona); «lo Parot» d'Horta de Sant Joan (Tarragona), «la Terrona» a Zarza de Montánchez (Càceres) i el «Gernikako arbola» de Guernica (Vitòria).

Quins productes s'extreuen i com afecta la influència de l'ésser humà en aquest ecosistema segons l'ús que en faci centren els temes de l'últim apartat d'aquesta exposició: Bosc i ésser humà. L'ús dels boscos de la península Ibèrica ha passat per diverses etapes des de les primeres intervencions prehistòriques i romanes. Un dels principals usos de la fusta ha estat la construcció de naus, especialment des de l'inici del comerç amb Amèrica. Al segle XVIII, l'explotació dels boscos per fer naus va canviar la configuració original d'aquests ecosistemes per sempre més. A partir d'aquesta època, els boscos van experimentar una intensa intervenció de l'ésser humà, cosa que va provocar la reducció de les masses forestals a causa de l'explotació de la fusta per a finalitats constructives i com a font d'energia. A partir de la segona meitat del segle XX, l'activitat forestal es va anar reduint. La implantació de noves fonts energètiques i l'ús de nous materials per a la construcció van canviar l'explotació forestal i consegüentment es va experimentar un creixement de la superfície forestal espanyola.

Els incendis i les seves conseqüències, i un apartat de conclusions posen punt i final a aquesta mostra.

Dades globals

? La superfície de boscos al món és d'aproximadament 4.000 milions d'hectàrees, aproximadament el 30 % del total de l'escorça terrestre.

? Si dividim la superfície de boscos entre els habitants de la Terra, surten aproximadament unes 0,62 hectàrees per persona (una hectàrea equival a la superfície d'un camp de futbol).

? Més de la meitat de boscos del món es troben a Rússia, el Brasil, el Canadà, els Estats Units i la

Xina.

? Deu països tenen les dues tercers parts de la cobertura de boscos del planeta.

? Cada any es perden uns 13 milions d'hectàrees de boscos al món a causa de la desforestació.

? A la dècada dels anys noranta, la pèrdua de superfície boscosa va ser de 8,9 milions d'hectàrees per any. Als primers cinc anys del segle XXI, la pèrdua neta va ser de 7,3 milions d'hectàrees l'any, una àrea equivalent a la superfície de Sierra Leone o Panamà, o el que és el mateix, 200 km² al dia, uns 4.000 camps de futbol al dia.

? Els deu països amb més pèrdua de boscos (1990-2000)

1. Brasil (?2.309.000 ha/any)
2. Indonèsia (?1.312.000 ha/any)
3. Sudan (?959.000 ha/any)
4. Zàmbia (?851.000 ha/any)
5. Mèxic (?631.000 ha/any)
6. República Democràtica del Congo (?532.000 ha/any)
7. Myanmar (antiga Birmània) (?517.000 ha/any)
8. Nigèria (?398.000 ha/any)
9. Zimbabwe (?320.000 ha/any)
10. Argentina (?285.000 ha/any)

? Els deu països amb més augment de boscos (1990-2000)

1. Xina (+1.806.000 ha/any)
2. Estats Units (+388.000 ha/any)
3. Bielorússia (+256.000 ha/any)
4. Kazakhstan (+239.000 ha/any)
5. Federació Russa (+135.000 ha/any)
6. Espanya (+86.000 ha/any)
7. França (+62.000 ha/any)
8. Portugal (+57.000 ha/any)
9. Vietnam (+52.000 ha/any)
10. Uruguai (+50.000 ha/any)

El bosc

De l'1 al 28 d'agost de 2007

Inauguració:

Dimecres, 1 d'agost de 2007, a les 13 h.

Carpa instal·lada a la plaça del Call

Plaça Call, s/n

Puigcerdà

Horari:

De dilluns a diumenge i festius, d'11 a 14 h i de 17 a 22 h.

Entrada gratuïta

Servei d'Informació de l'Obra Social
www.laCaixa.es/ObraSocial
Tel. 973262326

Fuente: Gironanoticies.com

Autor: Gironanoticies.com